

> Retouradres Postbus 1600 3800 BP Amersfoort

College van B&W van Gemeente Druten
T.a.v.
Postbus 1
6650 AA Druten

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

Contactpersoon

Olonummer

Onze referentie
1468827

Datum 12 december 2023
Betreft Wabo advies omgevingsvergunning rijksmonument

Naam	Smits-orgel in de Johannes den Doperkerk
Adres	Kerkstraat 24
Postcode/plaats	6655 AL Puiflijk
Gemeente/provincie	Druten, Gelderland
Monumentnummer	458912

Geacht college,

Op 27 november 2023 vroeg u mij u te adviseren over de voorgenomen wijziging(en) van bovengenoemd monument op grond van artikel 2.26, derde lid, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) in samenhang met artikel 6.4, eerste lid onder a, van het Besluit omgevingsrecht (Bor). U heeft mij daartoe de aanvraag om een omgevingsvergunning toegezonden. Eerder heb ik op 4 februari 2020 en 4 juli 2023 preadviezen uitgebracht. Orgelspecialist Wim Diepenhorst is op 16 november 2023 op locatie geweest.

Advies

Ik adviseer u de gevraagde omgevingsvergunning te verlenen met daaraan verbonden de volgende voorschriften:

- Jaarlijks onderhoud van Smits-orgel en torenuurwerk uitvoeren;
- Verplaatsen en herstel van orgel door een orgelmaker te laten uitvoeren.

Als aanbeveling zou ik willen meegeven dat het belangrijk blijft dat het orgel regelmatig bespeeld wordt.

Hieronder licht ik toe hoe ik tot dit advies ben gekomen. Bij de beoordeling heb ik de stukken betrokken zoals deze zijn ingediend bij de aanvraag.

Het plan

Het plan is om de kerk met toren tot woningen om te bouwen en het rijksmonumentale orgel te verplaatsen. Het monumentale mechanische torenuurwerk blijft gehandhaafd.

Motivering

Hartelijk dank voor uw adviesvraag aan mij. Het is mooi om te zien dat u kort geleden hebt besloten medewerking te willen verlenen aan het plan voor de herbestemming van de kerk tot woningen. De eigenaar en zijn architect kunnen nu het plan verder uitwerken en mogelijk snel gaan ontwikkelen. Dit is gezien het lange voortraject een belangrijke mijlpaal. Ook goed om te zien is dat de herbestemming in samenwerking met de parochianen en de dorpsgemeenschap is. Ik heb in mijn advies van 4 juli 2023 ook op hoofdlijnen ingestemd met het plan.

Voor de verdere inhoudelijke beoordeling van het plan voor de inpassing van de nieuwe woningen in het gebouw verwijs ik graag naar de gemeentelijke monumentencommissie. Ik zal me richten op de gevolgen van het plan op het vanwege beschermde rijksmonumentale orgel en op het torenuurwerk. Kerk en toren zijn gemeentelijk monument.

Hier ligt bij mij de vraag voor hoe ik aankijk tegen verplaatsing van het orgel binnen de kerk naar de nieuwe locatie in het priesterkoor en of dit mogelijk is vanuit het oogpunt van monumentenzorg. Eerder stond het orgel op de begane grond in de zijbeuk ter rechterzijde van het priesterkoor. Daarvoor stond het orgel op de orgelgalerij in de toren van de kerk. Voorgaande informatie is afkomstig uit het cultuurhistorisch onderzoek van orgelspecialist Roger van Dijk naar de geschiedenis en waarde van het orgel. Ik kan overigens geheel instemmen met zijn analyse en waardenstelling van dit unieke orgel.

Ten aanzien van het plan kan ik met de verplaatsing van het orgel naar een centrale positie in het priesterkoor akkoord gaan. Het orgel blijft behouden voor de kerk en behoudt de monumentale status. De huidige locatie is historisch gezien niet waardevol. De akoestiek zal wel veranderen, maar zeker als het schip verder min of meer open blijft is dat voor dit kleine orgel niet zo'n probleem. Daarnaast zal het orgel geplaatst worden in een openbare ruimte die een culturele functie krijgt. Dat biedt perspectief voor het voortgezet gebruik van het orgel. Hierbij wil ik wel pleiten dat het orgel jaarlijks onderhoud krijgt met de SIM-subsidie en ook regelmatig bespeeld wordt. Geconstateerd wordt dat het orgel niet in een beste staat is. Het is aan te raden om het orgel te restaureren. Ik adviseer het verplaatsen en het herstel door een orgelmaker te laten uitvoeren.

Ook voor het torenuurwerk is het van belang om voor een goed beheer en onderhoud de jaarlijks instandhoudingskosten inzichtelijk te hebben. De Monumentenwacht Gelderland kan een inspectierapport maken van de staat van het uurwerk. Op basis van dit rapport kan ook SIM-subsidie aangevraagd worden.

Eventueel valt nog te onderzoeken om het beheer en onderhoud van het orgel en uurwerk onder te brengen in een stichting. Zo kan vaak makkelijker subsidies en donaties verkregen worden.

Uitgangspunten

Voor meer informatie over aanpassing, restauratie en verduurzaming van rijksmonumenten kunt u onder andere terecht bij *'Uitgangspunten en overwegingen advisering gebouwde en groene rijksmonumenten'* op www.cultureelerfgoed.nl en op www.stichtingerm.nl

Vragen

Mocht u nog vragen hebben over de inhoud van dit advies, dan kunt u contact opnemen met de contactpersoon die in het briefhoofd vermeld staat.

Onze referentie

1468827

De staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
namens deze,
de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed,

ADVISEUR